

## „STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek  
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti  
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Celo leto . . . . . 12 K  
Pol leta . . . . . 6 K  
Četrt leta . . . . . 3 K  
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne  
petitvrste; pri večkratnih ozna-  
nilih velik popust.

## STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 114.

Maribor, dne 5 oktobra 1910.

Letnik II.

## Sramežljiva ljubezen.

Nedavno je bilo precej ogorčenja po slovenskih liberalnih listih, ker je poslanec dr. Korošec v „Vaterlandu“ zapisal, da je treba slovensko opozicijo na Štajerskem presojati tudi z verskega / stališča, ker gre zoper losvonromovsko gibanje. Te besede so se naši svobodno misleči neinteligenti oprijeli, češ, poslanec Slovenske kmečke zveze ni mar narodnosti, temveč le vere, zavoljo katere so začeli obstrukcijo, in v njej vstrajajo; katoliška vera pa ni vredna obstrukcije. Tako vsaj je bilo brati v „Slov. Narodu“, kamor so šli svojo modrost leč gotovo celjski liberalni politiki.

To liberalno pisanje kaže veliko hudobijo, zakaj tako nevedni naši nasprotniki ne morejo biti, da ne bi uvideli, kako je losvonromsko gibanje Slovenem ravno v narodnostnem oziru nevarno. Zavoljo losvonroma kot takega slovenski poslanci gotovo niso začeli obstrukcije, pač pa so vsi pojavi narodne nestrpnosti in izpodrivanja slovenskega življa na Sp. Štajerskem z losvonromstvom v bistveni zvezi, vsled česar zadene slovenska obstrukcija tudi to akcijo, ki so jo zanečeli v naših obmejnih krajih pastori iz rajha. Tako je treba dr. Korošceve besede tudi razumeti, in zavijati jih more le tisti, ki bi rad iz sovraštva in zlobe padel v hrbet slovenskemu odporu na Spodnjem Štajerskem.

Sicer pa liberalci v tem oziru delajo dosledno po svojem programu, ki stavlja liberalizem na prvo mesto, narodnost pa še-le na drugo. Kadar pridejo v konflikt liberalni interesi z narodnimi, tedaj bo slovenski liberalci narodnost takoj zatajili. Po tem načelu so liberalci postopali na Kranjskem, ko so sklenili zvezo z Nemci, da potlačijo slovensko katoliško narodno stranko, tako pa tudi pri nas. Naši štajerski liberalni ljudski učitelji imajo rajši nemški deželni šolski svet, ki je svobodomiseln, kakor pa slovensko sekcijo deželnega šolskega sveta, v katerem bi bila večina krščanska. Prav zato pa tem gospodom ni všeč, da se je od štajerske katoliške strani izdala parola tudi proti losvonromu. Pastor, ki ponemčuje, obenem tudi ljudstvo poliberaluje in to je vzrok, da uživa simpatije tudi pri slovenskih liberalcih! Skratka: našim liberalcem bi bili na meji ljubši svobodomiselni Nemci kakor katoliški Slovenci: to je jedro njihovega mišljenja. Drugače bi se nikakor

ne dalo raztolmačiti, zakaj se zadnji čas tako boje za losvonromovce, da bi jih slovensko katoliško ljudstvo preveč ne potipalo za kožo.

Pa ravno to je potrebno: losvonromovsko agitacijo skrbno zasledovati in zoper njo mobilizirati ljudstvo! To je tako v interesu vere, kakor narodnosti. To pa tembolj, ker je to gibanje vedno hujše. V tem oziru so dogodki zadnjih dni sila poučni.

Agitacijo za poprotestantovanje nemških alpskih dežel, v prvi vrsti pa krajev ob naši jezikovni meji, vodi znani Evangeljski Bund, ki je imel te dni glavno zborovanje v Nemčiji in se ondi bahal z velikim in v resnici vedno večjim odpadanjem od katoliške vere v alpskih deželah. Slovenski liberalci pravijo, da se to le Nemecev tiče, ker Slovenci ne odpadajo. Jalova argumentacija! Prvič se z poprotestantovanjem Nemecev na meji poostruje narodni boj, ker so nemški protestantje brez dvoma zagrizenejši kot nemški katoliki, drugič peha in sili ta organizacija nemške katolike v vedno večji narodni šovinizem iz strahu pred konkurenco z nacionalci, tretjič pa poprotestantovanje tudi na sosedne Slovence naravnost kvarno vpliva, ker slabše elemente demoralizuje.

Kar se tiče slednjega, hočemo navesti nekaj zanimivega iz zadnje dobe.

Evangeljski Bund nabira za svojo propagando denarja po vsem protestantovskem svetu; celo angleški luteranci prispevajo zanj. Svojih pravih namenov pa Bund ne razodeva, kadar prosjači za prispevke in lahko rečemo, da je zberačil veliko večino denarja pod neresnično pretezo, namreč, da gre za ohranitev protestantovskih manjšin, poglobljenje verskega življenja in npravnosti! Toda neresnica / ima kratke noge in pravo stremljenje Bunda ni ostalo dolgo neznano. V Švici obstoja na primer kakor po drugih nemških deželah posebno društvo za podpiranje avstrijskih protestantov: „Schweizer Verein für die Evangelischen in Oesterreich.“ To društvo zlasti naši štajerski losvonromovci pridno molzejo. Tako je sezidana luteranska cerkev v Lipnici večinoma s švicarskim denarjem, v Radgoni, v Peggavu, Feldkirchenu in v Št. Vidu na Glini na Koroškem. No, zadnjič se je obrnil na to društvo tudi znani pastor Monsky iz Kremsa, da bi v protest zoper papeževo boromejsko okrožnico prispevalo za zgradbo luteranske cerkve v Kremsu. Nato je pa društvo v „Basler Nachrichten“ dne 28. septembra odgovorilo, da iz ce-

lega srca želi, da dobi evangeljska občina v Kremsu svojo cerkev, toda ne gre, da bi se ves švicarski protestantovski denar nakopičil ravno v Kremsu ob Donavi. Sicer bi lahko nastala / luksuz-zgradba kakor svoj čas v Speyerju, to pa ni čisto v evangeljskem duhu. Bolj evangeljsko bi bilo, če bi se zdale na več krajih majhne in ponižne cerkvice, kapele in molilnice.

To je hud tobak za naše pastore. Toda „Basler Nachrichten“ se še bolj krepko izražajo. Ko namreč omenjajo znano Mahnertovo protestno zborovanje zoper encikliko v Mariboru, na kateri je baje bilo 5000 oseb navzočih, pravijo:

„Več blagoslova za evangeljsko občino si obetamo od alkohola prostih domovih, v katerih bi se protestantovski novoizpreobrnjeneci na manj impozantnih zborovanjih poučevali in uvajali v evangeljsko vero in življenje!“

Kako pa je v resnici? To vsi vemo! Pastori v Avstriji so tako sijajno plačani iz Nemčije, Švice in Anglije, da igrajo s svojimi rodbinami veliko reprezentanco (na primer v Lipnici), puščajo versko in npravno življenje novoizpreobrnjenec / popolnoma v nemar. (Oni vzgajajo iz odpadnikov naravnost nemškonalne zagrizence, ali pa „janhagel“, kakor se pravi po berolinskih predmestjih. Pastori Bunda nimajo sami nič vere in kako je z njihovo npravnostjo, to bi vedela najboljša povedati / neka luteranska občina na slovenskem jugu, ki je izvolila iz nacionalnih ozirih za svojega „dušnega pastirja“ moža, ločenega od svoje žene, in ki je že večkrat imel zavoljo svojega hujskanja opraviti s sodnijo. Protestantske „molilnice“ v Ljubljani, Celju, Mariboru in Lipnici stoje prazne razun če ne naročijo kako operno pevko iz Berolina, da na koru poje, ali pa privede kako hujskavalno zborovanje zoper katolike. V neki taki molilnici je pastor iz prižnice doli tajil, da je Kristus vstal od mrtvih, dočim sede v klopih tudi kake poštene luteranke iz rajha, ki med tem, ko pastor pridiguje nevero, iz svojega „Gesangsbuchla“ molijo k Kristusu, sinu Boga Očeta, ker k sreči svojega „dušnega pastirja“ ne razumejo. Tisti, ki ga pa, sploh v cerkev ne hodijo.

Kaj so pastori od Bunda / napravili iz svojih privržencev, to se te dni kaže z grozno očitnostjo v Berolinu. Tam je mob razdejal neko protestantovsko cerkev, zgradil barikade in streljal na policijo.

## PODLISTEK.

## Pozabljena.

(Francoski spisal Charles Toley — prev. St. M.)

(Dalje.)

Dočim se je mlada žena s pretiranim vzdihom odrešenja iztegnila na dolgi zofi, da bi pokrepčala živce, zbolele od napora, / mater svojega moža sprejeti kolikor mogoče srčno, je gospa Cantu sledila sinu korak za korakom.

Čustvo sanj se je je zopet polotilo. Ta hiša je bila neka druga, kdo zna katera druga zelo visoka, zelo lepa, zelo nova, pa nikakor ne njena hiša!

Vse prejšnje pohištvo so bili postavili na podstrešje ali ga prodali. Tapete so bile prelepljene. Salon je bil spremenjen v spalnico, spalnica v igralnico. Medstena je bila porušena in iz knjižnice in kadalnice so napravili salon.

In izba, katera je bila namenjena njej, se je nahajala v drugem nadstropju, v nekdanji perinici. Tam so ji bili porazložili njeno prtljago, vse do zadnjega, kar je bilo spravljeno v popotnem kovčegu.

Uboga dama se je gubila med toliko spremembami in prav tako kakor na zunaj, je potovala na znotraj, v duši, in premetovala in mešala spomine. Med samimi hudimi slutnjami / jo je zmagała fiksna ideja.

Potem ko je bila pregledala vse izbe in se pazno prepričala o vsem, je stavila vprašanje, ki ji je žgalo na ustnih in ki si ga ni upala izustiti spričo snahe, boječ se kakor pri Katarini bolečega iznenadenja od nje — boleča iznenadenja so zbolela še hujše pri tem kratkem in suhem glasu!

Vprašala je torej, dušena od razburjenosti:

— Nisem videla izbe tvojega očeta? Kje spi sedaj? Ali v najini prejšnji spalnici?

Presenečen do nezavesti je bil Gaston od začetka v silni zadregi; potem mu je iz zadrege pomagala jeza, ki ga je bila zgrabila, in je odgovoril nestrpnost:

— Tvoja prejšnja izba, izba očetova, nam služi za toaletni kabinet. O, preselimo te tja, ako si to želiš!

Vznevoljena, združena je oporekala:

— Ne, ne, ne, ne spremenite ničesar . . . jaz sem tukaj zelo zadovoljna!

Misel, da se ne bo treba seliti, ga je vradostila. Našel je ta-le izgovor:

— Razumeš, stvar se je zgodila zavoljo našega otroka, in potem tudi nismo mogli vedeti, da se ti vrneš . . .

— Ah, že razumem . . . že razumem . . .

Razumela je . . . da bi se bila morala opravičiti, da se je vrnila!

Ko ni odgovoril na vprašanje, je še enkrat ponovila:

— Kje je torej spal oče pred svojim odhodom v kopalnice?

Po prvem vprašanju opozorjen, je imel časa dovolj, se pripraviti na odgovor.

Brez obotavljanja je izjavil:

— Oče je spal tukaj. Zato tebi prepustimo to izbo. Ostavim te, da se preoblečeš, porazložiš in pohraniš svoje stvari dotlej, da bo zopet dan. Ko potrebuješ luč, pozvoni.

Ona je čutila, da je lagal. Njegove plašne besede, naglica, s katero je odšel, so ji dokazale baje dovolj.

In vendar se je obotavljala, brez nasilja delati na to, da bi razkrinkala skrivnost, ki so jo skrivali pred njo.

IV.

Sama, izmučena, je legla — ne v naslonjač — temuž na zofu po stari navadi iz blaznice. Strmela

je v popotni kovčeg — kakor kratko se ji je tudi zdelo — brez najmanjše misli, da bi ga odprla in razpravila svoje stvari. Po čemu?

Mislila je venomer le na svojega moža, na svojega starega tovariša, in v skrbi, da so se mogoče dogovorili, da ji ničesar ne povedo o njem, jo je ta stvar pekla mnogo hujše kakor vse druge bolečine.

V kopal? Čisto sam? Ali je to verjetno? Mogoče so ga, ubogega starca, poslali kakor njo v blaznico . . . pa kam? Kako bi ga šla iskat, ko bi mogla vedeti . . .

Kdo ji bo izdal resnico v tej hiši, kjer vse govori zoper njen spomin?

Prepričana o tem, da v svoji izbi v drugem nadstropju ne odkrije ničesar, je odšla brez šuma, neopazena kakor volk, in se napotila iskat — a ne Cantuja — temuž kakšno njegovo reč: svršnik, palico, klobuk, karkoli, le da bi jo moglo uveriti o tem, da je še pred kratkim bival v tej hiši.

Spiazila se je skozi napol odprta vrata, tihotapila dalje tipajoč ob zidu skozi hodnike in zasledujoč obleke na vešalih.

Strežnica, nekoliko nevoljna radi pomnoženih skrbi, ker je bila ena oseba več pri hiši, jo je zagledala v že mračni veži, tavajočo, bežečo, z obrazom somnabulnega človeka, ki pošastno išče kdoznakaj . . .

In to dekle je mrmralo med zobmi:

— Kaj ima brskati vsepovsod? Ona ni popolnoma ozdravljena, ta starka!

Gospa Cantu je ni videla, niti slišala, tako je bila uverjena v svoje iskanje. Tipajoč je iskala, iskala venomer.

Našla ni ničesar. Ničesar njegovega ni bilo več tukaj, niti misli.

Napotila se je iz hiše in tavalala po vrtu, prepričana, da najde vsaj kakšno znamenje, stopinjo, sled.

(Dalje prih.)



Ranjenih je blizu 500 ljudi. Čegavi učenci so pa to? Učenci pastorjev! Dan na dan (so prirejali shode, predavanja in „Christustage“, kjer so tajili, da je Bog, da je Kristus, da je evangelij. Bratili so se s socialnimi demokrati — danes vidijo sad, ki so ga oni zasadi! Pravkar objavljena statistika pruske državne cerkve konstatira, da ni na bogoslovnih učilnicah več učencev, da vikarjev tako primanjkuje, da bo treba misliti na to, da se pritegnejo k dušno-pastirskemu delu v veri utrjeni laiki, da krsti čezdalje bolj (pojema)jo, da skoro nobeden več ne hodi k „Abendmahlu“! Doma jim gori nad glavo hiša, v Avstrijo pa hodijo „npravno reševati in dvigati“ katoličane! Res — genus viperarum!

Naši liberalci tega seveda nočejo videti. Oni nočejo videti, kako je delo pastorjev izključno le na to naperjeno, da ustvarjajo na meji umetno nemštvo, da v to svrhu duhove razburjajo in podivjajo. Mar je pastorjem za pozitivno versko plat luteranstva, v kolikor je je, njim je zanj le v toliko, v kolikor jim služi v nemško-nacionalne namene. Brez dvoma stoji: Pastor je na jezikovni meji naš najhujši sovražnik! In zato je popolnoma upravičeno, smoteno in eminentno narodno obrambno delo, če Slovenci obrnejo ost svojega boja naravnost tudi proti losvonrom! Naši liberalci pa store lahko, kakor hočejo: naj le sledijo svojim simpatijam.

Kdo se ne spominja, kako je takrat se liberalni dr. Tuma v Gorici vabil k protestantskim večerom? — Pri ljudeh liberalnega mišljenja je vse mogoče. Značajnega krščanskega prepričanja (bi pri njih iskali zaman!

## Glasovi po zaključitvi.

Stajerski deželni zbor je zaključen. Trmoglavost Nemcev, ki nočejo nam Slovincem pripoznati enakopravnosti in hočejo še nadalje gospodariti brez ozira na slovenski Spodnji Štajer, je prisilila vlado, da je zaključila deželni zbor. Naše stališče glede tega koraka vlade smo že označili v zadnji številki, danes hočemo navesti samo nekoliko odmevov, ki jih je vzbudil ta ukrep vlade v javnosti.

Nemškonacionalna večina, ki ima radi svoje nestrpnosti nasilnosti gotovo precej težko vest, se hoče opravičevati. Izdala je manifest, s katerim se hoče oprati pred nezadovoljnimi volilci. Med drugim tudi pravi:

„Nemškonacionalni klub je poskuse, napraviti deželni zbor delazmožen, že koj v začetku odkritosrčno (tako, da bi mi ostali za večne ponižni hlapci Nemcev) podpiral. Slovincem se je dalo priložnost zapustiti staro taktiko. Namesto tega so nastopili z dalekosežnimi narodno-političnimi zahtevami, ki so bile nesprijemljive. Ako bi se bili udali, bi to pomenilo izdajstvo nad interesi nemškega naroda na Štajerskem.“

H koncu napada manifest krščanske socialce, v prvi vrsti Hagenhoferja, ki je „Slovince v njihovi trmoglavosti še pokrepil.“

Razun tega manifesta, ki ga je izdala nemškonacionalna stranka, priobčujajo listi tudi neki sklep, ki se je zvršil v skupni seji nemških nacionalcev in veleposestnikov. V sklepu se zahteva od deželnega odbora, „naj ustavi vsa plačila, za katera ne veljajo postavnata ali pogodbenim potom sklenjena obvezna določila.“ Vidi se, da je nemška večina s svojim krivičnim in nemarnim gospodarstvom dovedla deželo v težko finančno krizo.

„Grazer Volksblatt“ od dne 3. t. m. piše: „Ako se hoče omogočiti (zasedanje) dež. zbora še to jesen, potem se mora pričeti s pogajanjem še ta teden, ker prihodnji meseci so odločeni delegacijam in drž. zboru. Bržkone pa ne bo prišlo do novih pogajanj in bo dalje časa vladal absolutizem v deželni hiši. V hudih skripih so graški mestni očetje, ki rabijo za novo posojilo odobrenje dež. zbora.“

„Tagespost“ od dne 3. t. m. ima dolgovezen uvodnik o dež. zboru. List pravi, da so (z) zaključenjem pokopani sicer vsi predlogi, da se jih pa lahko na novo vložijo. Potem dokazuje, da ni odstranjena največja ovira, to je slovenska obstrukcija. Te se pa ne da s sedanjim poslovnikom streti in zato moramo računati, da bo ostala, ker na slovenske zahteve se ne more ozirati. H koncu pravi: „Večina bo skušala tudi sedaj po zaključitvi sezije najti pot za delamožnost. O delitvi deželnega šolskega sveta, oziroma deželnega kulturnega sveta ne more biti govora. Ali njega sestavitev se lahko v toliko spremeni, njegovi mandati v toliko pomnožijo, da se lahko spolnijo pravične želje vseh strank. — V takem slučaju bi ne bilo niti zmagovalcev niti premaganih...“

## Politični pregled.

Novi generalni ravnatelj južne železnice.

Bivši sekijski šef v železniškem svetu Weeber je bil od generalnega upravnega sveta c. kr. priv. južne železnice imenovan za generalnega ravnatelja te železnice. Weeber je eden izmed najboljših avstrijskih železniških strokovnjakov, ter najboljši poznavatelj razmer južne železnice.

Omajano stališče vojnega ministra Schönauha.

Današnji jutranji „Vaterland“, ki je navadno v vojaških zadevah dobro informiran, poroča, da (je

stališče vojnega ministra tako omajano, in sicer z ozirom na njegovo stališče napram ogrskim zahtevam, da bo Schönauh vojni minister samo še za čas, ko bodo zborovale oktobrske delegacije. V prihodnjih delegacijah meseca januarja že ne bo več vojni minister.

Češko.

Včeraj dne 4. t. m. popoldne se je sešla prvokrat nacionalno-politična komisija k svoji prvi seji v Pragi.

V seji se je vršila generalna debata (o) celem kompleksu vladnih predlog in varnostnih predlogov vseh strank. Generalna debata bo trpela nekaj sejdin dni, potem se izvoli specialen subkomitej, ki bo nato poročal nacionalno-politični komisiji.

Odločitev, ali se faktično posreči češko-nemška sprava, bo padla koncem tega meseca in bo imela gotovo svoj velik vpliv na konstelacijo v parlamentu, katerega zasedanje se prične 4. nov.

Na obeh straneh, na češki in nemški, obstoja razpoloženje za stvarno in resno sporazumljenje v interesu države in češke dežele in sta obe stranki pripravljene h kompromisom.

Češko-nemška sprava.

V nedeljo dne 2. t. m. se je v Rodnicah vršila otvoritev novega mostu čez Labo in sicer v navzočnosti namestnika grofa Coudenhoveja, najvišjega deželnega maršala princa Lobkowitza in praškega župana Groša. Otvoritev tega mostu je pol. radi tega važna, ker so pri tej priliki vsi trije navzoči zastopniki povdarjali pomen sprave med Čehi in Nemci. Ravno ta most veže namreč češko obrežje Labe z nemškim in zato so vsi trije govorniki povdarjali v svojih govorih, da naj bi bil ta most simbol srečne in plodnosne češko-nemške sprave.

Gališki deželni zbor.

V seji dne 3. t. m. gališkega deželnega zbora je stavil poslanec Stapinski nujni predlog, s katerim se vlada pozivlja, da naj ne dovoli uvoza mesa ali živine iz tujih držav v takem obsegu, ki bi presegal v posameznih pogodbah s tujimi državami določene višine. Knez Czartoryski je stavil nato predlog, s katerim se pozivlja vlada, da naj ne bi dovolila uvoza argentinskega mesa v Avstrijo.

Poslanec Sobolevski je stavil predlog, da naj se ustanove v vseh onih krajih, kjer doseže manjšinsko prebivalstvo 40%, minoritetne šole.

Koncem seje se je spominjal (deželni) maršal grof Bađeni cesarjevega gođu.

Španija.

V nedeljo dne 2. t. m. (so se vršila) na vsem Španskem velika protestna zborovanja proti sedanji proti-cerkveni vladni politiki. Udeležba pri teh manifestacijah je bila ogromna. V San Sebastianu se je zbralo do 30.000 demonstrantov, (v Pampeluni celo 90.000. Zastopani so bili vsi sloji in je brezdvomno, da ti silni protesti ne bodo ostali brez posledka za ministrstvo Canalejas. Svobodomiselnost časopisje vsega sveta skuša sicer zmanjšati vtis teh prireditev in berlinska „Vossische Zeitung“ celo poroča, da je bil dne 3. t. m. Canalejas pri kralju, ki je zopet odobrnil ves njegov proticerkven program, a gotovo se proti ogromni večini katoliških Špancev ne (bo dalo dolgo vladati.

## Žrtev „narodne žrtve“. — Spindler v zaporu.

„Končano je“, tako lahko vzdihnejo naši liberalci. Vse njihovo vpitje in kričanje se je izjalovilo. Še več! Ne le, da si niso mogli vstvariti iz Cokana nobene „narodne žrtve“, ampak ta fingirana „žrtev“ je začela zahtevati od njih res pravih žrtev. Dne 1. t. m. je bil pred okrožnim sodiščem v Celju obsojen na pet dni zapore, poostrenega z enim trdim ležiščem, liberalni urednik Spindler. Tožil ga je državni pravdnik, ker je krivo poročal o zadevi Cokan-Pesko, ter ni pravilno priobčil tozadavnega uradnega popravka. Tako, sedaj imajo liberalci svojo „žrtev.“ Če je tudi „narodna“, ne vemo, liberalna (je) na vsak način.

Človeku se mora zdeti res nemogoče, da bi s takim hrupom in krikom vprizorjena gonja proti nam in naši organizaciji končala s tako brezprimerno blamažo za liberalce. Kaj vse se je napisalo o „klerikalnih divjakih“, o „klerikalnem uboju“, o „klerikalni podivjanosti“ itd. in kako lepo se je dalo slikati „nedolžnega“ Cokana, ki je bil sicer znan pretepač, kot „narodno žrtev.“ A le malo časa je vladalo neskaljeno veselje v liberalnem taboru. Kmalu so začele krožiti v javnosti razne vesti o „narodni žrtvi“, o vzrokih Cokanove smrti, o povzročitelju pretepa itd. Vsak dan je prinesel za liberalce novo razočaranje. LAVORIKE, ki so jih spleta(i) svoji „žrtvi“, so se vidno sušile in kmalu ni ostalo drugega kakor silen — maček.

Krono vsej zadevi so pa položili v soboto dne 1. t. m. v Celju, ko so vendar našli izgubljeno „žrtev“ in je bil Spindler obsojen v zapor. Ko bo ležal liberalni urednik na trdem ležišču — za gotove glave je to brezdvomno najprimernejše — bo lahko premišljeval o nestalnosti sreče in objokaval famozno „narodno žrtev“ iz Vrbja. Kontrast je sicer precej-

šen. Mesto, da bi se Spindler grel v poljubljajočih žarkih Cokanove slave, mora meriti (trdo) ležišče v temnici, a vse to nič ne de. Liberalci so navajeni, da dožive povsod koncem koncev poraze, zato se bo Spindler gotovo počutil dobro, ko bo na trdi prični premišljeval o žrtvi „narodne žrtve.“

## Pobrigajmo se za industrijo!

V zadnji številki „Zore“ priobčuje John B. iz Washingtona „Dopis iz Združenih držav“, ki ga radi zanimive in v marsičem res aktualne vsebine pri- našamo v celoti:

„Ako prebiram vaše glasilo „Zoro“ — drugega slovenskega dijaškega glasila itak (ne) bom v roke — in koledarček, se mi ena stran zdi pomanjkljiva, in tega splošno pogrešam med slovensko inteligenco, namreč: (pre) malo navdušenja za domačo industrijo. Ta se malone popolnoma prezira, da, celo izključuje iz liste naših izobražencev, seveda na veliko škodo naroda.

Imamo bogoslovcev, lahko rečem, dovolj; juristov kakor peska na morskem bregu in zvezd na nebu; celo filozofov in medicincev ne manjka, (s) slovenski dijaki pa, ki bi se podali na kako industrijsko akademijo, so bele vrane. Kako neki to?

Industrija je vendar danes na svojem vrhuncu, saj smo v industrijski dobi. Le tisti narod ima danes bodočnost, ki se postavi na svoje gospodarsko stališče. Glej Ameriko, Angleško in Nemčijo! „Coper is the one, that makes the world turning around“ — (Baker = novec, krajcar, je oni, ki napravlja svet, da se suče naokolu), — pravi Amerikanec.

To je istina! Kaj nam hasnejo možje učenjaki, ki prodajajo svoje talente tujcem! In tujuj jih prodajajo, ker bi jih domačin ne kupil (conf. Cankar: Tujci); domačin jih ne kupi, ker jih ne more, ker nima cvenka, ker nima industrije. (Da bi se vsi naši talente žrtvovali za narod in umirali po cestah za njegove blagor, tega vendar ne more nihče od njih zahtevati. Njihovo duševno premoženje je vendar njihova lastnina, s katero smejo razpolagati po svoji volji.

In če sme črevljar, ki je črevelj zakrpal, računati za svoje delo, in branjevec zahtevati denar za to, kar prodaja, zakaj bi izobražen človek, ki je svoje življenje vedil zastavil, prodal vsa svoja najboljša leta za svojo izobrazbo, zakaj bi on ne smel zahtevati za svoj izdelek quid pro quo!

Industrija je prva in za njo pridejo muze. Naš narod (je) zadosti industrijalen. Ne v starem kraju, to priznam, toda ali hočeš, da ti naštejem v Ameriki sinove našega naroda, ki so se povzpeli v dobi četrte stoletja do bogatašev, do milijonarjev, (da, celo večkratnih milijonarjev! To je zadosten znak, da bi bili ti ljudje napravili ravno tako dobro kariero v domovini, če bi imeli isto priložnost. A priložnosti niso imeli, (ker niso imeli nikogar, (ki bi jim pokazal pot. In kedo naj jim pokaže pot, če ne izobraženec?

Brez vsake zamere lahko izključimo iz Vodnikov „Kranjske zemlje“: „Polje, vinograd“, in obr- žimo samo: „gora, morje, ruda, kupčija.“ Prvo se namreč pri nas komaj izplača, ker poljedelstvo brez strojev dandanes (ne nese niti toliko, (da bi človek sproti imel za „fronke.“ Nabavljati stroje za tisto malo zemljo, ki jo pri nas posameznik ima, se ne izplača. Kaj pa vinograd? Čvika in dolenja se ravno toliko pridela, da držita Slovence ves čas v ravnotežju; ob nedeljah in praznikih in semanjih dnevih pa navadno malo pod ravnotežjem.

Preostajajo nam samo še ostale štiri reči, ki jih imajo pri nas dandanes večinoma tujci v rokah, kolikor jih pa še nimajo, jih upajo še pridobiti, če se narod sam pravočasno ne pobriga. Narod sam se pa ne bo pobrigal, če ne bo imel nikogar, ki ga bo vedno na to opominjal; pa ne bo opominjal, priganjati ga bo moral.

Kako bi se dalo to napraviti v stari domovini, si jaz ne upam svetovati, ker razmere pre malo pozn- nam.

Dobro pa bi bilo, če bi naši dijaški listi izku- šali vzbuditi med dijaštvom zanimanje tudi za indu- strijske šole.

Posebno tistim, naj bi pokazali pot, ki iz tega ali onega vzroka ne morejo končati gimnazijskih ali realnih študij in se navadno ne vedo kam obrniti v svetu.

Rojakom v domovini, posebno onim, (ki hodijo) trnjeva pota študiranja, bi želel več praktičnega du- ha, in sicer tistim, ki še-le iščejo pota, ki jih bodo v življenju hodili, prav tako kakor onim, ki jim poma- gajo in jih vodijo pri izbiranju stanov.“

## Raznoterosti.

Cesarjev imendan. Včeraj dne 4. t. m. je slu- žil pred. gospod stolni dekan dr. Mlakar v (stolnici) sveto opravilo, kojega so se udeležili odposlanci ura- dov, vojaštva in mnogo meščanstva. — Zgodil se je včeraj v Mariboru slučaj, ki vsebuje naravnost zlo- čin. V gradu je razobesila gospa Marija Valh 2 za- stavici, na kojih je bila cesarjeva podoba. Kar na- enkrat prihiti v sobo kakih 40 nemških dijakov ter med kričanjem snamejo zastavi. Zastavo, na kateri je bila cesarjeva podoba, je zagrabil dijak z motiva- cijo: „Man muß den Kaiser hinunterwerfen!“ Rado- vedni smo, kaj bo politična oblast in državni pravd- nik k temu izbruhu nemške kulture povedal.



**Iz šole.** Na ljudski šoli v Studencih je nastavljen za nadučitelja stalni učitelj na deški ljudski šoli v Ptujcu Franc Hallecker. Za stalno učiteljico pride na ljudsko šolo v Konjicah stalna učiteljica v Kapelah Irma Svetlin. Na ljudski šoli v Dola je imenovan stalnim učiteljem tamošnji začasni učitelj V. Jurko, na ljudski šoli pri St. Petru pri Laškem je postala stalna tamošnja začasna učiteljica A. Drobnič. Za okrajnega pomožnega učitelja za politični okraj Konjice je imenovan stalni učitelj v Kapelah Gustav Svetlin.

**Posl. dr. Oražen,** jeden izmed voditeljev mladincev, je neposredno pred deželnozborskim zasedanjem odložil mandat. „Narod“ pravi, da iz strahu, ker bi moral v zbornici radi nepotrditve Hribarjeve radikalno nastopiti, a si ni upal. Vedel je baje, s kakimi očitanji bi proti njemu nastopili poslanci S. L. S.

**Dr. Kramar bolan.** „Narodni Listy“ poročajo, da se je zdravstveno stanje dr. Kramara tako zelo poslabšalo, da so mu zdravniki prepovedali odpotovati s Krima, da se torej dr. Kramar ne udeleži niti zasedanja češkega deželnega zbora, niti zasedanja delegacij. Baje je obolel na koleri.

**Da se poznamo.** V kalnem ribarstvu ne pustimo, doba slepomišenja je za nas že davno minila. So bili in se še najdejo ljudje, ki ob gotovih prilikah in pri zaprtih durih na polna usta zatrjujejo, da niso liberalci, pozabljajo oprezno čez tega in onega pristaša Narodne stranke, ko pa so med svojimi zvestimi, pa zopet pokažejo rožičke in so liberalci, nič slabši in nič boljši, kakor oni, h katerim se štulijo. Iz liste odbornikov liberalne Zadržne izveže v Celju razvidimo, da je skušala zamašiti ista svoje zevajoče vrzeli s takimi dvoživkami in smo se morali čudom čuditi, kako pridejo vendar nekateri ljudje, ki smo jih smatrali do sedaj, da niso liberalci in da ne odobrujejo pogubonosne liberalne gonje, v družbo z najzagrizenejšimi pristaši Narodne stranke. Med tem ko so se starejši previdno izmuzali, so jim šli drugi na led, prav gotovo ne v svoj prid. Nam je prav, da se le poznamo!

**Uvažujmo!** Iz Gradca nam piše prijatelj našega lista: Pri „Herbstmesse“ imata tudi nemški šulferajn in Südmarka postavljene posebne šotore, kjer se prodajajo razne stvari v korist teh društev. Pred šulferajnskim kakor tudi pred südmarkinim šotorom fehtajo na razne drzne načine z nabiralnimi puščicami. Pomoli ti nemški Miheil puščico pod nos, kakor da bi dal kdo komu cvetlico povohati. Tudi drugače delajo veliko reklamo, da bi veliko iztržili. Slovenci, mi vas pozivljemo, da to tudi vi posnemate. Po semih in shodih tržite blago v korist „Slovenske Straže“! Tudi prispevke za njo marljivo nabirajte! Odprite oči in spreglejte, kako se trudijo naši narodni nasprotniki. Noč in dan delajo za Slovence pogubna društva. Vse žrtvujejo in nobeno delo jim ni naporno, kadar se gre za narodnost, zato se tudi Slovenci ne smemo ustrašiti narodnega boja in dela. Mi ne dostavimo drugega kakor: uvažujmo!

**Koliko so vredni liberalno-slovaški napadi.** Radi procesa Vuk-Brosche, hočejo razni liberalno-slovaški listi oškodovati Cirilovo tiskarno v Mariboru. Ti mojstri zavijanja trde, da je tožil Vuka poslovodja tiskarne Brože, ter izvajajo iz te neresnične premise cele povesti o nemškutarstvu v Cirilovi tiskarni. Resnici na ljubo konstatiramo: Vuka toži Brosche mlajši, ki je trgovski pomočnik. Uslužbenci v tiskarni so v večini kakor to skoro povsod iz stanovskih interesov socialni demokrati. Radi tega pa je Cirilova tiskarna, kakor razni mazači zlobno namigujejo, ravno tako malo nemškutarstvo podjetje, kakor Zvezna, Narodna, ali kaka druga slovenska tiskarna, ker glede uslužbencev si pri danih razmerah, ki stoje posebno pri stavcih v znamenju socialdemokratskega terorizma, ne da mnogo izbirati.

**Naši shodi,** katerih se udeležujejo tudi zmerni liberalci ter izrekajo našim poslancem zaupanje, so popolnoma zmešali liberalnim mazačem pamet. Prej so si bili v protislovju vsaj od lista do lista, sedaj najdemo protislovno naziranje o obstrukciji že v enem in istem članku. Na primer v članku „Narodnega Dnevnika“ od torca. Najprej seveda maha članekar po dr. Korošcu, ker je strašno daleč popustil pri pogajanjih, kakor se glasi najnovejša bajka liberalnih kolovodij, potem pa ob enem hujška volilce proti obstrukciji ter jim celo v „Štajerčevem“ tonu in resnicoljubnosti slika neprijetnosti te taktike! Da pri taki kolobocijski politiki vsi pametni liberalci obračajo hrbet svoji stranki, nam je razumljivo. Saj niso plačani, da bi čitali nezrele izrodke ljudi, ki pišejo take konfuznosti, ker so plačani in drugače ne znajo.

**Liberalni urednik V. Špindler** nam pošilja sledeči popravek: „Uredništvu „Straže“, Maribor. Z ozirom na Vašo notico v „Straži“ št. 111 z dne 28. sept. pod naslovom „Liberalni urednik“ zahtevam na podlagi par. 19 tisk. zak., da objavite na istem mestu in z istimi črkami v postavnem določenem času sledeči popravek: Ni res, da je liberalni urednik Špindler pred kratkim v spremstvu celjskega policaja šel po ulicah v Celju na okrajno sodišče, ker se ni hotel odzvati povabilu preiskovalnega sodnika, ampak res je, da Špindler še nikoli ni šel v spremstvu celjskega policaja na sodišče. Ni res, da menda Špindler misli, da zanj ne eksistirajo kazenski zakoni, ampak je res, da Špindler tega ne misli. Celje, 30. 9. 10. Vekoslav Špindler, urednik „Nar. Dnevnika“ in „Nar. Lista.““ Na ta, zlasti v svojem drugem

odstavku duhoviti popravek odgovarjamo, da smo v resnici gospodu Špindlerju krivico delali. Kajti ne celjski policaj, ampak sodnijski birič je moral liberalnega urednika pred preiskovalnega sodnika privedi. Mislimo, da ni mnogo razločka na tem spremstvu! V dokaz trditve, da gospod Špindler misli, da zanj ne eksistirajo kazenski zakoni, navajamo, da je bil gospod Špindler pred par dnevi pred okrajnim sodiščem v Celju kaznovan na 5 dni zapora, poostrelega s trdim ležiščem, ker je svoječasno priobčeval podatke kazenske preiskave v znani žalski zadevi Pesko-Cokan, ker je prerokoval, kako bo proces končal (pa je bil kriv prerok!), in ker ni na postavni način priobčil nekoga popravka državnega pravdnitstva. V kratkem pa se zoper njega vrši kazenska obravnava v Šoštanj na vsled obtožbe poslanca dr. Verstovška, katerega je žalil na šoštanjem kolo-dvoru. Ali bo gospod Špindler zopet popravljal?

**Delitev** deželnega šolskega sveta. Kdo je začel deliti šolstvo na Spodnje-Štajerskem? Nemci so to storili s tem, da so zahtevali in tudi dobili svojega nemškega šolskega nadzornika Steringa za nemške šole na Spodnje-Štajerskem. Slovenci so samo izvajali posledice iz tega dejstva. Zdaj je seveda Nemcem žal, ker „die Geister, die ich rief...“, duhovi, ki so jih sami vzbudili, teh se ne morejo več otresti. Oni so začeli „deliti“, ergo se naj „deli“ šolstvo naprej, dokler ne bodo Nemci za-se in pa tudi Slovenci za-se.

„Südsteirische Volksstimme“ se imenuje nov v Celju dvakrat na teden izhajajoč list. V uvodnem članku pravi, da je za avtonomijo narodov, da ne bo napadel nobenega naroda kot takega, tudi ne nobene stranke ali konfesije, pač pa bo bičal korupcijo in koruptne politično delujoče osebe. (V prvi številki si je privoščil zlasti župana Jabornega, znana Ambroziča in Ballogha.

Za „Slov. Stražo“ je daroval 2050 obrabljenih poštnih znamk četrtšolec na mariborski gimnaziji I. Smole. Hvala lepa!

**Svarilo.** Da bi si pridobili denarja za svoje narodno-napađalne namene se Nemci neženirano poslužujejo tudi zelo dvomljivih sredstev. Tako na primer prodajajo vžigalice, ki imajo na škatljicah prilepljeno etiketo, iz katere se čita, da so vžigalice v namen veteranskih društev. Ako se pa malo natančneje ogleda škatljico, se opazi, da je označena etiketa samo prilepljena čez drugo, na kateri se bere, da gre dobiček od vžigalic v blagajne nemško-ofenzivnih društev a la Südmark in Schulverein. Opozarjamo radi tega naše somišljenike da se ne pustijo motiti pri nakupovanju vžigalic. Najboljše je, ako se ne da premotiti od nobenega fingiranega namena in se dosledno kupuje samo žveplenke v korist obmejnih Slovencev, ker meja zelo in nujno rabi.

## Štajersko.

**V mariborsko bogoslovnico** je vstopilo na novo 17 gospodov in sicer: Benko Leopold, Bohak Jakob, Guček Karol, Hanzlič Ivan, Klobasa Andrej, Kozar Martin, Kuk Jožef, Pavlič Vid, Petrin Franjo, Pinter Mihael, Slavič Ivan, Somrek Anton, Šlik Alojzij, Štiglic France, Turk Mihael, Veber Franc, Vrečko Jožef. Res razveseljivo dejstvo, če pomislimo, koliko mora danes duhovnik trpeti in kako si vse prizadeva, da bi mladega abiturijenta odvrnil od bogoslovja.

**V Mariboru** so umrli te dni: hišni posestnik Avgust Götz, star 76 let, hišni posestnik Anton Novak, star 79 let in 90 let stara gospa Marija plem. Adamovics.

**Fram.** Obsojen štajerčijanec. Pred mariborskim okrajnim sodiščem je bil dne 3. oktobra obsojen zaradi razžaljenja časti na 14 dni ječe viničar Robar. Može je močno vdan pijači, še bolj pa „Štajercu.“ Po zlatih, oziroma strupenih naukih „Štajerca“ je že večkrat blatil našega gospoda župnika, ki mu pa je vedno odpustil. Toda, svaka sila do vremena. Dne 29. avgusta je zopet čutil potrebo izliti svoj strupeni žolč nad gospodom župnikom. Toda ljudstvo se je pa zgrozilo, javilo takoj gospodu župniku in dobil je zasluzeno plačilo. „Štajercu“, ki si kriv pokvarjenosti naših ljudi, kaj porečeš k temu? (Sploh pa, ljubi „Štajercu“, ti iskreno privoščimo tvoje pristaše, izmed katerih so nekateri skoraj celo slekli človeško naravo. Silna škoda našega ljudstva, da tako slepo sledi pogubnemu „Štajercu.“

**Slov. Bistrica.** Na trebušnem legarju je umrl v celovski vojaški bolnišnici 22letni dragonec 5. dragonskega polka Ivan Lazar. Zbolel je, ker je pri zadnjih vojaških vajah jedel nezrelo sadje.

**Ljutomer.** Veteransko društvo priredi v nedeljo dne 9. oktobra 1910 tombolo z zelo lepimi dobitki v prostorih gospoda Aleksandra Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Najljudnejše vabi odbor.

**Sv. Tomaž** pri Ormožu. Tukajšnja mladeniška zveza priredi v nedeljo dne 9. in dne 16. t. m. po večernici v domači šoli spevoigro „Kovačev študent“ in burko „Poštna skrivnost.“ Bo zelo zanimivo, zato prijazno vabimo domačine in tuje.

**Dobova.** Zborovanje S. K. Z. v Dobovi se vrši v nedeljo dne 9. t. m. dopoldne po rani sveti maši, ob lepem vremenu na dvorišču gostilne gospoda M. Katiča, ob neugodnem vremenu pa v gostilniških prostorih gospoda Cvetka zraven prostorov kmečke posojilnice. Poroča bo o položaju v deželnem in držav-

nem zboru poslanec dr. Ivan Benkovič. Somišljeniki, na agitacijo za obilno udeležbo!

**Sikole.** V naši novi majhni občini je izvoljen za župana Kušer z 10 glasovi, protikandidat je dobil 7 glasov, en odbornik je k volitvi prepozno došel, ker . . . Omenimo, da so nekateri hoteli voliti tega odbornika, ki je lepo doma ostal. O tej volitvi bi se lahko mnogo napisalo, ker se širijo raznovrstne govornice, pa bi nastale le same tožbe in zdražbe, zato rajši molčimo. „Štajerc“ in „Narodni List“ najbrže ne bosta molčala, pač pa oba zopet hvalila Kušerja kot svojega pristaša, in mi ne bomo ugovarjali.

**Ljubno.** Ni ga več med nami, njega, ki smo ga spoštovali in ljubili vsi. V petek dne 30. septembra smo ga položili v hladni grob. Težak je udarec, ki je nas zadel, in edino misel, da se vidimo nad zvezdami, nas tolaži. Izguba, ki je nas doletela, je nenadomestna in velika vrzel zija v naših vrstah. Ranjki gospod Petek je bil cel mož: značajan, pošten in vnet za vse dobro in blago, ter odkritosrčen. V vseh zastopih, kjer je bil, je bil na svojem mestu in težko ga bomo pogrešali. S svojim neumornim delom si je pridobil prijateljev ne le po celi Savinjski dolini, ampak po vsem Spodnjem Štajerju. Vse ga je čislalo in cenilo. To je jasno pričal tudi njegov veličasten pogreb. Od vseh strani so prihitele ogromne množice, da izkažejo blagemu pokojniku zadnjo čast. Sprevod je vodil ob mnogobrojni asistenci (10 duhovnikov) domači gospod župnik. V sprevodu smo opazili: domače veterance, domačo požarno brambo in nekatere sosedne, tržko-občinski zastop, šolarske otroke z učiteljstvom, zastopnike trgovskih tvrdk iz Celja in Maribora in druge. Izmed drugih udeležencev moramo posebno omeniti poslanca dr. Verstovška kot zastopnika S. K. Z., dr. Hohla, vodjo ekspozičure v Mozirju, gospoda Šarpa, načelnika okrajnega zastopa, dr. Goričarja, mozirskega župana in dr. Drukerja, notarja iz Gornjegograda. Možki pevski zbor je zapel na domu, v cerkvi in na pokopališču tri ganljive žalostinke. Ob odprtem grobu je najprvo spre-govoril domači gospod župnik Dekortl. Povdarjal je mnogobrojne zasluge pokojnika in ga slikal kot vzornega katoličana. Končati pa skoro ni mogel, ker ga je premagala žalost radi izgube svojega dobrega prijatelja. Vse je bilo ganjeno in skoro vsako oko se je zarosilo. Za gospodom župnikom je govoril državni in deželni poslanec gospod dr. Verstovšek. Naglašal je, da je bil nepozabni ranjki vzor-značaj, ki je bil vedno najti tam, kjer se je šlo za dobrobit poštenega katoliškega slovenskega ljudstva. Neustrašeno in močato se je vedno boril za svoje katoliško in narodno načelo. Neusmiljena smrt ga je sedaj iztrgala iz naše sredine, a živel bo med nami v svojih delih, kot vzor moža, kateremu naj poskuša slednji postati enak. Poslovil se je nato od ljubljenega pokojnika še en občinski svetovalec in zgrnila se je hladna zemlja nad njegovo rakvijo. Sedaj počivajo zemeljski ostanki nepozabnega Petka tam zunaj v molčečem grobu. Vse-povsod naokoli vlada skrivnost, a veličasten mir. Ti pa, dragi pokojnik, spavaj tudi sladko in mirno, ter uživaj tam gori („nad zvezdami“) plačilo, ki si ga zaslužil s svojim trudapolnim življenjem. Mir tvoji plemeniti duši!

**Laško.** Razna čuvstva so v našem okraju zavladala, ko je ponehal konzum. Posebno so se tega veselili liberalni naši bratje v bratskem objemu z našimi narodnimi nasprotniki, misleči si „klerikalna“ stranka slavnega laškega okraja je sedaj zgubljena. Vsa oblast mora priti v javnem življenju zanaprej v roke celjskih frakarjev in ptujskega glasila „Štajerca“, ki neizmerno smrdi po šnopsu. Čakali so, čakali, a šmentana para, menda le ne bo nič. Prišle so volitve, liberalci in „Štajerc“ — vse je pogorelo, vse je šlo rakom žvižgat, „klerikalna“ stranka pa je ostala in stoji močno kakor zid, da, močnejše kakor prej. In kaj pa sedaj? Treba se bo gospodarsko okrepiti in organizirati, da bomo zavedni in gospodarsko močni, potem se bo reklo, tu so pravi stebri prave zavednosti. Začeti se mora. Zafo je poklicala naša hranilnica in posojilnica moža, ki ima potrebne šole, velike skušnje in sree za našo dobro stvar, ki nas hoče vpeljati na pravi tir. Ta gospod bo imel na občnem zboru hranilnice in posojilnice govor, ki naj bo podlaga prihodnjega našega gospodarskega življenja. Imenovani gospod se posebno zavzema za našo hranilnico in posojilnico in je za nje vtrditvev in močno stanje storil vse potrebne korake. Ker se gre za blagor in čast naše posojilnice in našega lepega, a zraven znano trdnega okraja, pridite zavedni možje iz celega okraja, da si podamo bratske roke in si vnamemo srca za našo katoliško slovensko prihodnost. Pridite vsi v nedeljo dne 9. oktobra popoldne po večernejah ob 3. uri na občni zbor v posojilnico.

**Gradec.** Znani poštni defraudant Rob. Herbsthofer, ki je dne 29. avgusta t. l. pri neki tukajšnji poštni filijalki poneveril denarno pismo z vsebino 19.800K, je bil dne 29. septembra t. l. pri sodišču obsojen na dve in pol leti težke ječe.

**Gradec.** Za nedeljo dne 2. t. m. je bilo že določeno, da napravi Renner s svojim zrakoplovom „Gradec“ prvi polet. V zadnjem hipu se je pa pri zrakoplovu nakopičilo toliko dela, da Renner najbrž pred četrtkom še ne bo mogel napraviti poleta. Mnogo popravil in preuredb je še treba poprej izgotoviti. Zrakoplov se nahaja od zadnje srede v veliki balonski utici na dirkališčnem prostoru zadaj za „Industriehalle.“



**Ceciljanec** — organist cerkovnik, lahko tudi tajnik pri občini ali v posojilnici, želi službo sprejeti. Naslov poverništvo tega lista. 138

**Proda se posestvo**, obstoječe iz njiv, travnikov in 14 parcelj lesa, (gozda) in z gospodarskimi poslojji z vso opravo. Več se izve pri lastnici Katarini Zilan v Peračici pošta Škocijan v Podjurski dolini, Koroško. 146

**Harmonij**, še dobro ohranjen, kupi g. Pavel Poslek, vmirovljeni podvornik v Bobovem pri Klanjcu. (Hrvaško Zagorje.) Naznaniti se mora cena in kakovost harmonija.

**Vage**  
za vagona, voze (mostne), centimalne, skalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah  
**Jos. Kaláb**,  
tovarna za vage,  
Brno, Zidenice Moravsko.  
80 slovenska obrt.

# Otvoritev obrti!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem otvoril s 1. oktobrom 1910 v Šolski ulici

## lončarsko obrt.

Tekom svojega 14letnega delovanja v tej stroki v Mariboru in tudi drugod, sem si pridobil vse potrebne zmožnosti za to obrt. Prevzamem vsa tozadevna dela, kakor: peči, štedilna in navadna ognjišča ter ista tudi postavljam. Napravljam obložke za kopalne saba, klosete in vso v mojo stroko spadajajoča popravila ter ista precizno izvršujem po solidnih cenah. Za obilno naročbo in naklonjenost se priporoča z velespoštovanjem

**Lovro Širec**, lončar v Mariboru.



**Štampilje**  
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

## Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri  
**Goričar & Leskovšek, Celje**

Graška ulica šte. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnik skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

**Uradne** =  
= **zavitke**  
priporoča  
**Tiskarna sv. Cirila**  
v Mariboru.

Slovenska trgovina  
**J. N. Šoštaric, Maribor**  
samo Glavni trg šte. 9  
priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.  
z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -  
Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

## Edina slovenska kislavoda Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

### izborno zdravilo

za kataro v grlu, pljučih, želodecu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, boleznj v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo, temveč je tudi osvežujoča

### namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomestu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

**Slovinci!** Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavo. 149



## Restavracija Narodni dom v Mariboru.

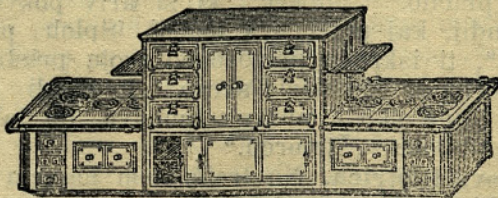
Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne. Po letu udobno keglišče. Vrtni paviljon Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37  
**Lojzika Leon.**

**M. Zabukošek**  
krojaški mojster v Celju  
priporoča svoj  
**modni salon za gospode,**  
ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

**Tovarna za peči H. KOLOSEUS**  
Wels, Gornje Avstrijsko.



Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Edina specijalna tvrdka za katoliška društva.  
**Društvene znake**  
v vseh izpeljavah in raznih cenah, kakor tudi častne znake, žeblje za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Broše, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver  
**Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.**  
Zieglergasse 67.

Ne pozabite na „Slovensko Stražo“.

**OSTANKI**  
parhaste za ženske obleke po 20 m trpežni K 10.—. Zelo močni K 12.— posebno fini K 14.—, hlačevine za moške obleke, dvojne širjave po 10 m močni K 14.— zelo trpežni K 17.— posebno fini 20 K, čez 20 K franco razpošilja  
: narodna veletrgovska hiša :  
**R. Stermecki : Celje.**

# Robert Diehl, žganjarna, Celje

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

**štajerski konjak.**